

Brugē ceļu uz ex-PSRS tirgu

Latvijai ir visas iespējas būt iekļautai īpašā Azerbaidžānas valsts programmā, kuras ietvaros jauniešiem tiktu apmaksātas studijas Latvijā

To kā būtiskāko ieguvumu pēc vizītes Baku dēvē Latvijas augstskolu rektori.

Rīgas Tehniskā universitāte (RTU) un Baku valsts universitātes rektori parakstījuši nodomu protokolu par abu augstskolu sadarbību gan saistībā ar studentu un mācībspēku apmaiņu, gan par kopīgu pētniecības projektu īstenošanu. «Tas ir cepures līgums, kas paver iespēju tālāk slēgt konkrētus sadarbības līgumus starp fakultātēm,» teic Rīgas Tehniskās universitātes rektors Ivars Knēts.

Valodas barjera

Azerbaidžānas studenti Latvijā būtu ieinteresēti mācīties angļiski, norāda RTU rektors. Pašlaik Tehniskā universitāte piedāvā studiju programmas angļu valodā. «Ja ir daudz ārvalstu studentu, tad viss mācību process ir jānodrošina angļiski, un tas ir diezgan dārgi un sarežģīti,» I. Knēts piemin izglītības eksporta grūtības.

Biznesa augstskolas Turība rektora nostāja valodas jautājumā ir atšķirīga. No nākamā mācību gada *Turības* Uzņēmējdarbības fakultātē visas bakalaura un maģistrantūras programmas tiks īstenotas gan latviešu, gan angļu valodā. Tas darīts, lai piesaistītu ārvalstu studentus, gan uzsverot, ka pasaulē angļu valoda pašlaik ir darba valoda uzņēmējiem.

Azerbaidžāna ieinteresējusies par *Turības* jauno profesionālā maģistra programmu augstākā līmeņa vadītājiem, kuru augstskola plāno sākt īstenot no septembra, puda *Turības* rektors Antons Kiščenko.

Drikt slēgt līgumus

Azerbaidžānā Latvijas augstākās izglītības forumā piedalījās 14 augstskolas - četras universitātes, sešas valsts dibinātas

” Bija vērtīgi paskatīties uz sevi no malas: esam soli, ja ne divus priekšā Azerbaidžānai infrastruktūras ziņā un programmu piedāvājumā,

► secina biznesa augstskolas Turība rektors **Antons Kiščenko**.

un četras privātas augstskolas, kā arī Latvijas Rektoru padome un Akadēmiskās informācijas centrs. «Vispirms vizītē bija prezidents, tagad ieradusies viesi ministrijas līmenī. Azerbaidžānā ir stipra prezidenta pārvalde, citas institūcijas sadarbojas, ja ir skaidri parādīts, kam var sekot. Forums deva zīmi, ka Azerbaidžānas augstskolas drikt slēgt līgumus ar Latvijas augstskolām,» saka A. Kiščenko.

Latvija tika prezentēta, akcentu liekot uz studiju jomām, nevis uz katru atsevišķu augstskolu. Piemēram, I. Knēts prezentēja tehniskās un inženierzinātņu studiju iespējas, Ventpils Augstskolas rektors - dabaszinātņu un sociālo zinātņu studiju iespējas, RPIVA rektore - humanitārās zinātnes, mūziku un mākslu, savukārt LU un RSU pārstāvji - medicīnas studijas.

Azerbaidžāna teritorijas ziņā ir par trešdaļu lielāka nekā Latvija, ar 9 milj. iedzīvotāju un naftu - kā galveno ekonomikas pilāru. Šajā valstī ir 34 augstskolas - 20 valsts dibinātas un 14 privātas.

Globāls tirgus

Pašlaik pasaulē citās valstīs studē 1,8% no studentiem; Latvijā studentu vidū ir 1,5% ārvalstnieku, jeb 1751 students no 62 pasaules valstīm. Pasākumu plānā nepieciešamajām reformām augstākajā izglītībā un zinātnē 2010. - 2012. ga-

dam, pie kura pašlaik strādā Izglītības un zinātnes ministrija, paredzēts tuvāko trīs gadu laikā spert konkrētus soļus eksporta veicināšanā, lai 2013. gadā ārvalstu studentu skaits pieaugtu līdz 3%. Pašlaik visvairāk ārzemnieku Latvijā augstskolās ir no Lietuvas, Ukrainas, Krievijas un Vācijas. 40% no kopējā ārvalstu studentu skaita ir no Eiropas Savienības valstīm. Visstraujāk šogad audzis ārvalstu studentu skaits no Bangladešas un Ukrainas, Azerbaidžānas un Armēnijas. Populārākās ārvalstu studentu vidū ir medicīnas, inženierzinātņu un sociālo zinātņu studiju programmas.

Šķēršļi un iespējas

Viens no šķēršļiem efektīvam izglītības eksportam Latvijā ir normatīvie akti, kas regulē vīzu un uzturēšanās atļauju iegūšanu. Pavisam nesen Kamerūnas jaunieši, kuri jau bija uzņēmti RTU, saņēma vīzu atteikumu no Latvijas vēstniecības Maskavā. Ministrija norāda, ka jau tiek gatavoti priekšlikumi izmaiņām. Tomēr galvenais, kas ietekmē izglītības eksporta efektivitāti, ir izglītības atpazīstamība, izglītības kvalitāte un vide, kurā notiek studijas, atzīst ministrija. «Jāaģitē, lai šādi forumi notiktu citās bijušajās padomju republikās,» norāda A. Kiščenko.

Signe Knipše

Informācijai

Latvijas augstskolās studējošo ārvalstu studentu skaits

Akadēmiskais gads	2005./2006.	2006./2007.	2007./2008.	2008./2009.	2009./2010.
Latvijas augstskolās studējošie ārvalstu iedzīvotāji, skaits	1416	1425	1492	1583	1715
Ārvalstu studentu īpatsvars kopējā studentu skaitā, %	1,08	1,1	1,17	1,26	1,52

AVOTS: IZM GADA PĀRSKATI PAR LATVIJAS AUGSTĀKO IZGLĪTĪBU